

Годишен абонамент:

За България 80 лв.
За странство 160 лв.
За Америка 2 дол.

ОБЯВЛЕНИЯ:

2 лева кв. см.

Брой 2 лева

СЛЕДПРАЗНИЧЕН ВЕСТНИКЪ ЗА НАЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ

Запасване на абонаментите се придружава с сумата

Редактира комитетъ

Адресъ „Св. Добруджа“ — София

Главенъ редакторъ

Д-ръ П. Вичевъ

Телефонъ № 4575

Малцинствата предъ О. Н.

Юмрука на Стреземана. Гответе се за предстоящата сесия на О. Н. Единъ позивъ къмъ българското правителство.

Въ предстоящата сесия на О. Н. се очаква да бъде повдигнатъ въпроса за малцинствата. Всичките усилия на империалистичните и победителите да отлагатъ разискванията на тоя въпросъ, почнаха да срещатъ голѣмото изобличение и обвинение отъ н родитѣ, отъ името на които до сега,

се злоупотребяваше въ О. Н.

Възмущението отъ теоритизирането по договоритѣ за малцинствата отъ Мело Франко, Чемберленъ, Бенешъ, Политишъ и Залески, какво че тѣхния смисълъ се изчерпва съ системата на поглъщането на малцинствата отъ болшинствата, т. е. въ тѣхната пълна денационализация, окончателно демаскира играта и перфидността на победителитѣ и са трапитѣ, и разклати изъ основа устоитѣ на О. Н.

Цѣли десетъ години подтиснатитѣ националности се подвеждаха и заблуждаваха отъ агенти на империалистичитѣ

въ кредитоспособността на тоя органъ на победителитѣ. Цѣли десетъ години тѣ се приспиваха въ сладъкъ сънъ пълнъ съ надежди въ „грижитѣ“ и „човѣколюбieto“ на международната сатрапия и узурпаторитѣ на човѣшките права и свободи. И доживѣхме единъ хубавъ день тая лъжъ, тая измама и лукава перфидностъ, да бжда разкрита и

презрително осждена

отъ германския мръ на Външнитѣ Работи г. Стреземанъ въ лицето на Съвета на О. Н. въ Лугано.

Полскиятъ мръ на Външ. Работи бѣше се опиталъ, да направи нови диверсии по режима на денационализацията въ Горна Силезия и безсрамно искаше да хвърли отговорността върху сам-тѣ нѣмски и украински малцинства. Той ги сочеше едва ли не, тѣ като виновници за неуспѣхитѣ на О. Н. и като конспиратори спрѣмо мира въ Европа. До такова са мооплюване и самоизобличение стигнаха ръководителитѣ на тоя

реакционенъ институтъ

нареченъ О. Н.

Ударътъ обаче на Стреземанъ върху масата на съвета, който сѣше неудържимъ изразъ срещу светотатството, което тѣй цинично се поддържа въ мѣсто и време на прогресивенъ ужъ демократизмъ, сепна вдъхновителитѣ и крепителитѣ на нескромния Залески. Брияня побърза да направи диверсията въ полза на малцинствата, за да предотврати по голѣмъ скандалъ.

Стреземанъ обаче не си прави илюзии. Той знае какво зна-

чение иматъ разнитѣ благопожелания и обещания, които отъ де.етъ години се правятъ, които до и въ договори сж стипулиратъ и които въпрѣки това не се изпълняватъ. И той ясно и открито, използвайки правото си като

постояненъ членъ

отъ съвета на О. Н. и статутитѣ му, заяви, че не може повече да се лъжатъ и заблуждаватъ малцинствата съ празни обещания и залъгалки. Той заяви, че въ идната сесия на О. Н. ще постави на дневенъ редъ въпроса за малцинствата. Сесията наближава. Тя ще се открие въ началото на месецъ Мартъ.

Поводътъ за тоя скандалъ между

Стреземана и Залески

наистина излезе отъ лошия режимъ на денационализация отъ Полша срещу немскитѣ малцинства въ Горна Силезия, където немския елементъ е лишенъ отъ училища, свои черкви, отъ немска литература, отъ правото да говори на родния си езикъ, лишенъ отъ правото на участие въ администрацията и чиновническия корпусъ, отъ адвокатура и пр.; където вследствие на аграрната реформа и законнитѣ ограничения по нея, той е лишенъ отъ владение на полски имоти и т. н.

Вижда се, че и „културнитѣ“ поляци си служатъ съ сжщата система на денационализация, както и варваритѣ сѣрби, гърци и ромѣни на Балканитѣ. И когато Стреземанъ е протестира въ О. Н., той е

станалъ изразителъ

на волята и желанията на всички подтиснати народи.

Но не трѣбва да се забравя, че силното национално чувство е, което е тласкало Стреземана къмъ протестъ и да иска да упражни правата, които статутитѣ на О. Н. му даватъ. Силата на неговитѣ думи и заплашвания, които намиратъ широката подкрепа въ прогресивното общ. мнение въ Европа и срѣдъ подтиснатитѣ народи, ще добие по голѣмо значение, ако всички правителства на държави и нации, членове на О. Н., които иматъ свси национални въпроси за сегнати отъ мирнитѣ договори въ Версайлъ и които

тежатъ на съвестята имъ,

се явятъ и подкрепятъ акцията на Стреземана и се присъединятъ къмъ него въ оня моментъ, когато официално той го постави на разглеждане. Човѣшкиятъ дългъ налага сжщо тѣй и на всички демократически сили и прогресивното обществено мнение въ Европа да наложатъ на своитѣ

Изъ страната на сълзитѣ

Данкетата по ромѣнскитѣ грабежи

В. „Димияца“ продължава да публикува и факсимилира документи на ромѣнски чиновници по ограбването на населението. Въ името на закона за реорганизацията на Добруджа, сж се вършили формени грабежи на българското и турското население и на самата държава. Установява се, че тоя законъ, който нѣма никаква правна основа, е билъ създаденъ само за охраняването и забогатяването на разни катили. Отъ негово име оземлявани сж министри, министерски роднини, клубове на партии, лели и лелини копилета, на разни властующи. Оземлявани сж дѣца, дори и кърмачета. Така е насърчавана и развращавана цѣлата администрация която на свой редъ и себе си не е забравяла.

В. „Димияца“ се пълни отъ мѣсець насамъ съ много типични случаи. Агронома, завеждающъ службата въ Силистренски окръгъ Улани е трупалъ несмѣтни богатства. Изнасятъ се факсимилета, че само за една зеленчукова градина е взелъ 400,000 лей за 1927 год. отъ градинара Г. П. Ивановъ.

Отъ Ив. Енчевъ, за да му отстъпи обработването на земята, която той притежавалъ и му била отнета, платилъ е на сжщия агрономъ Улани сумата 50,000 лей. Земята се намирала въ с. Балтаджи-Еникъй.

Данкетата продължава.

Добруджанци, презрете бандитизма на XII конгресъ. Той е позоръ за националнъ - освободителното добруджанско движение.

респективни правителства, да се явятъ въ подкрепа на тая благородна и човѣколюбива инициатива. Тогава ще се види, кой именно показва само за миръ, а подмолно готви войната, и кой е

искренъ желателъ

на мира въ човѣчеството.

Българското правителство, което носи историческата отговорностъ, на равно съ другитѣ балкански правителства, като орджия на империализма на голѣмитѣ държави и самоизстреблението на балканскитѣ народи дължи, като членъ на О. Н. да заеме едно ясно и прецизно отношение по въпроса за малцинствата и по инициативата на Стреземана. Иначе, то справедливо ще трѣбва да понесе обвинението, че следвайки слѣпо съветитѣ на Лондонъ и Парижъ се явява

врагъ и унищожителъ

на българската нация.

Гответе се за предстоящата сесия на О. Н.

ВОЙНА МЕЖДУ

Съед-шати и Англия

Две важни изявления

На 28 м. м. е разисквано въ Американския сенатъ върху законопроекта за постройката на новитѣ крайцери. Сенаторътъ Велсъ е заявилъ:

— Очевидно е, че постройката на корабитѣ предвидени въ законопроекта се прави съ огледъ на една възможна война: 1) съ Англия и 2) съ Япония.

Ораторътъ отбелзвалъ, че опасността отъ враждебностъ съ Япония е твърде отдалечена, но разногласията съ Англия иматъ за начало взетитѣ мѣрки отъ Англия въ самото начало на голѣмата война, когато Америка бѣше длъжна да протестира много пжти противъ английското мнение по отношение корабитѣ на американската търгов. флота.

Отъ тая страна на Атлантика, заключава сенатора, общото впечатление е, че Съединенитѣ щати притежаватъ една флота почти равна на английската и нашитѣ права ще бждатъ респектирани чрезъ нея.

„Лично азъ не мисля, че една война между Англия и Съединенитѣ щати е възможна, освенъ съ участието на английската морска политика“.

Съръ Остенъ Чемберленъ пъкъ отъ своя страна е държалъ една речъ въ Лондонъ, на която е поканилъ да присѣдствуватъ и американския пълномощенъ министъръ. Чемберленъ е заявилъ, че нѣма никакви причини за конфликтъ между Америка и Англия и че тѣ дветѣ се намиратъ при равни условия

Отъ всичко това се вижда, че и дветѣ държави, както и всички империалисти се готвятъ за война, ала како се готвятъ и се лъжатъ. Американския сенаторъ е по откровенъ и си казва ачикъ, че ще се биятъ.

Здравна станция

въ Добруджанския кварталъ

Добруджанската младежка група въ С-фия, е уредила

здравна станция

въ добруджанския кварталъ при III гаражъ за бѣжанцитѣ ул. „Кубадинъ“ № 6

Станцията е отворена всѣки день следъ обѣдъ и се заглежда отъ медика стажантъ г. Асѣнъ Паневъ подпредседателъ на младежката група

Всички бѣжанци отъ квартала, да се отнесатъ къмъ г. Панева за съвети и наставления по всички болести и здравословни потребности.

Чете е „Св. Добруджа“

Що е федерация?

Федерация е дума отъ латински произходъ. На български преведена значи — съюзъ.

Швейцария е демократическа федеративна република между 28 кантони (области).

Федерирани сж три националности: немци, французи и италианци и си живѣятъ завидно братски, следъ като въ миналото сж водили кървави борби.

Балканска федерация, значи съюзъ—тѣсно, близко разбирателство на народитѣ, които живѣятъ на Балканитѣ.

Питате ли, обаче, социалъ-фашиста, какво е федерация, той ви отговаря, че това значело нѣщо страшно, конспиративно, което се преследва по закона за защита на държавата.

Тѣй социалъ-предателя сѣе невежество и търси мъртви души.

Съветско-Полския пактъ

Участието на Ромѣния

На предложението на Съветска Русия до Полша за сключване на пактъ за ненападение, направено въ края на декември м. г. и което възбуди едно нервно неспокоичество въ Парижъ и Лондонъ и, около което се създадѣха маса коментарии изнесени вече отъ насъ въ единъ отъ миналитѣ броеве бѣше се свързалъ въпроса и за участието на Ромѣния. Ромѣнската преса повдигна въпроса за Бесарабия.

Пактътъ Келогъ, обаче, вече е ратифициранъ. Тоя фактъ помогна на смѣткитѣ на Парижъ, за да не се водятъ преговори между Варшава и Москва защото тия директни преговори може да отидатъ далечъ въ изясняване на много въпроси. Отъ Парижъ внушаватъ, Le Temps пише, а въ Варшава и Букурещъ като грамфонъ отговарятъ — не желаемъ отдѣлни конференции. Пактътъ Келогъ е достатъченъ, за да се ратифицира отъ Русия, Полша, Ромѣния и балтийскитѣ държави и да бжде задължителенъ за ненападение. Всички висящи въпроси: териториални, национални, политически, икономически — пр. могатъ да стоятъ висящи и неуредени. А между това отъ Парижъ и Лондонъ ще ни приспиватъ съ миръ стоящъ върху барутъ и бомби.

Гражданската война

възв. Анганиянст

Анганиянст подбужда племена-та. Крал Аманулахъ поема управлението

След като анганиянския крал Аманулахъ съ своята реформаторска акция стана носител на пробуждащото се съзнание на мюсюлманските народи въ централна Азия и застрашаваше английското господство въ Индия и другите тихоокеански колонии, английската дипломация изпозва невежествените маси и ги подбуди към въстание. Тя ги въоръжи през Индия и ги тласна въ война срещу Кабул.

Крал Аманулахъ не очакваше и не беше готовъ за подобна гражданска война. Той дори не подозираше, че възстаналите племена ще бъдат тъй добре въоръжени от англичаните, след като той имаше един договоръ съ Лондонъ по отношение границата съ Индия. Въ лицето на един разбойникъ, Башка Сакао, англичаните намбрили свой върхъ съюзникъ. Последниятъ успява да зазладее столицата Кабул, а крал Аманулахъ съ аеропланъ избягва въ гр. Кандахаръ. Разбойникътъ се провъзгласява за „Гази“ (непобедимъ) и става кралъ.

Племената обаче въ южния Анганиянст, т. е. най-важната част на държавата и най-богатите прогласяват за крал Аманулахъ и полагат клетва за вѣрност на него. Майката на Аманулахъ, която е била най-богатата човѣкъ въ Анганиянст е останала на разположението на сина всичките си богатства.

Положението от друга страна Башка Сакао е станало критическо. Въпрѣк най-строгите мѣрки, които е взелъ срещу всички, които сж поддръжали крал Аманулахъ, и особено срещу русите, които изгонилъ пешъ и безъ храна вънъ отъ Анганиянст, положението му е станало критическо. Башка Сакао е изостава. Като всѣки разбойникъ, Башка Сакао се страхувалъ за живота си. А и англичаните загубили вѣрвъ него и го напуснали. Той се отзовалъ въ английската легация и искалъ отъ англ. представителъ

Смѣднало ги е

Публикуването въ вестника на резолюциите на провинциалните два противъ варваризма на бндитските конгреси въ Шуменъ и противуставните изключване, е хептенъ побъркало социал-фашисткия комитетъ. А хората правичката си казватъ, че сж чули отъ устата на докладчика на контролната комисиия констатации за бездейност и злоупотребления на организационни суми отъ хората на днешния комитетъ и въпреки това чрезъ съдействие на формени разбойници и бандити сж наложени сжщитѣ лица въ комитетъ.

Милаимъ милаимъ Изп. Комитетъ се отнася до тия два и ги пита защо сж гласували подобни резолюции? Иматъ още и тупето да питатъ. Не такива резолюции, но утрѣ ще последватъ резолюции, за отвращение и блямъ. Защото Изп. Комитетъ се крѣпи само на бандитизма и на софийските кокоши.

Францисъ Хумфрай да му се о с т а в и на разтоление аеропланъ за да избяга въ Индия.

Самите англичани сж доста много изплашени отъ възбуждението на мюсюлманите срещу измѣнниците и иновѣрците. Множество отъ анганиянските благородници въ Кабул, върни на Аманулахъ сж взети и затворени като заложници, срещу всѣка опасностъ.

Аганиянската легация въ Лондонъ е излѣзла съ комюнике, съ което съобщава, че крал Аманулахъ е наново поелъ управлението на страната и че легацията се намира вече въ връзки съ Кандахаръ, кдето е краля.

Очевидно става, че и въ аганиянските събития личи английски инспирация. И тукъ се отбелязва следването на широкия планъ на империалистическа Англия срещу заждащото се съзнание на колониалните народи къмъ емансипация и освобождение отъ лапите на английското господство и подтисничество, въ което пробуждане и борба, Англия вижда съветска агитация.

Националистическото движение въ Иракъ

Борба срещу английското господство

Иракъ е една областъ отъ некогашна азиатска Турция, която се простира между ба сеина по долното течение на реките Тигръ и Ефратъ. Иракъ има дължина 750 км. и ширина 300 км. Граничи съ Кюрдистанъ, Месопотамия, Персийския заливъ и Персия. Има население 1,500,000 жители. Областта е много плодородна, ала поради рѣзките климатически условия — лѣтъ много горѣщо, а зиме студно, развитието ѝ е слабо. Главните градове сж Багдадъ и Басора.

„Културната“ роля на английската експансивна политика, поради особеното значение, което има Иракъ сѣдѣщ до пшита за крайния изтокъ, постави и тая областъ подъ английски мандатъ.

Пробуждащото се национално съзнание въ близко източните и по-далечни източни народи, засегна и иракци. Въ последните години се забелязва едно силно национално движение, което се оформи въ тенденция къмъ пълна държавна независимостъ и емансипация отъ английското попечителство.

Презъ 1927 год. Иракското правителство повдигна въпроса за самостоятелно представителство въ О. Н. Английското правителство ползувайки се отъ договора по мандата, решително се противопостави. Иракския министъръ-председател Абдулъ Мусинъ подаде оставката на правителството по тоя случай. Кралъ Файсалъ, който лично е билъ въ Лондонъ да води преговорите е поставенъ въ много тежко положение. Опозицията, която пледира за пълна държавна независимостъ, откъзва да даде поддрѣпа, за една политика противъ националната емансипация отъ английското настояничество.

Заведените преговори въ Лондонъ и Багдадъ не обещаваха никакъвъ добъръ изходъ. И двете страни стоятъ решително на принципалните си становища.

Английското правителство особено много държи на во-

енната отбрана и английската администрация, които да бждатъ изключително въ английски ръце, а издържани отъ иракския народъ, а иракското правителство иска своя армия.

Кризата е много тежка. Англичаните смѣнили своя комисаръ. Довели другъ съ по-голяма опитностъ Жилберъ Клайтонъ, който се е отличилъ при египетската криза. Англичаните сж майстори въ системата на подтисничеството. Създадохъ инциденти по границата на Иркъ, и подъ предлогъ на нападенията отъ вахабитите, изпращатъ постоянно части и аероплани, за да наложатъ съ сила своето господаруване и да смачкатъ националистическото движение въ Иракъ. Тѣ действуватъ империалистично на всѣкъде.

Опразването на Ренания

Назначиха се експертите за германските репарации. Американското правителство отказа официално да бжде представително въ тая експертна комисиия. Американци, обаче, ще участвуватъ посочени отъ другите държави победители и Германия. За такива сж определени Юнгъ и Морганъ.

Тая експертна комисиия ще има задачата да фиксира точно, до кжде трѣбва да бждатъ сведени германските репарационни задължения. Тѣ сж свързани съ отговорността по войната. Германската и френска преса подкачи да разиска наново тоя въпросъ.

Председателътъ на комисиията по външните работи въ Американския сенатъ г. Бора, обаче, излиза съ изявление предъ общественото мнение и поддрѣжа, че репарационния въпросъ не може да има нищо общо съ опразването на Ренания. Г-нъ Бора заявява:

— Като приятелъ на мира и международното съгласие, необходимо е за подобрене условията въ Европа и за едно разбирателство между европейските народи, отъ техническа и отъ гледна точка на международния миръ, за мене мжчно обяснимо се явява поддрѣжането на окупационни войски въ Ренания. Германия е членъ на О. Н. Тя е една отъ подписалите пакта въ Локарно. Тя най-после приподписа пак-

Добруджанци, откажете всѣка поддрѣпа на полицейския изпълн. комитетъ, натрапенъ отъ блока на бандитите на В. Д. Р. О. начело съ Ив. х. Ивановъ и социалъ патриотарите на чело съ А. Господиновъ.

та Бриянъ—Келогъ противъ войната. Германия е обезоръжена. Германския народъ желае да живѣе въ миръ. Той употребява своите усилия да възстанови своята държава, за едно приятелство съ другите народи.

Възможно ли е, да се negliжира всичко това? Опразването на Ренания, ще означава една мощна поддрѣпа на репарационната проблема. Тяжестта на тая окупация, повече затруднява положението за Германия да носи тежестите на репарациите и прави проблематични аспирациите на нейните кредитори.

„За Америка нѣма нищо неприятно да види тия въпроси разрешени. Това ще донесе и по-голямо довѣрие въ Американския народъ къмъ европейските държави, противъ което тѣ много се оплакватъ въ Европа. Къмъ това ще допринесе твърде много и опразването на Ренания, което ще възбуди вѣра въ мира на Европа. А това ще доведе до благоволенито на Америка къмъ всички“.

Така приказва единъ господаръ на голѣмите капитали. Англия и Франция, които зависятъ въ известни отношения отъ американския банковъ капиталъ, ще възприематъ тия съвети, „ешекъ гиби“, както казватъ у насъ.

Акциунъ Българска тѣ е името на секретаря на полицейския изпълнителенъ комитетъ.

Добруджанци, осждете и отхвърлете противу-установното изключване на Д-ръ Вичева, Ст. Коначлиева, Ив. Георгиева, Д. Ганева, П. Тютюнджиева, Д. Мирчевъ и всички Вичевисти.

ЛЮБЕНЪ КАРАВЕЛОВЪ

Историята на преди освободителната епоха отдѣля светли страници за Каравеловъ, писателя — революционеръ, макаръ въ най-върховния моментъ за нашето освободително движение, отскочи отъ историческия пътъ на поробените — революцията. Но той има дѣла, които му отреждатъ мѣсто въ пантеона на освободителите.

Дългиятъ революционенъ животъ му е далъ възможностъ, да изрази въ своите произведения истинския въренъ обликъ на грозната българска действителностъ, свѣтлите идеали и стремени на своята епоха пречупени презъ душата на писателя революционеръ.

Расналь и крепналь подъ слънцето на прогресивните народнически идеи на Герцена, Добролюбова, Чернишевски, Бѣлински и др. ярки изразители на руските революционни мжчения отъ шейсетните години, той, блѣсна въ срѣдата на българската емиграция съ своя ентузиазъмъ и въдохновено огнено слово, което обаявало.

Живота му е верига отъ дѣла и страдания сложени предъ пиедестала на свободата.

Председател на революционния комитетъ въ Букурещъ, той е билъ въдохновенъ ораторъ средъ емиграцията, апостолъ на идеята за федериране на славянството и родоначалникъ на художествената ни по-вестователностъ.

Въ 1869 год. той издава в. „Свобода“, после в. „Независимостъ“. Чрезъ тѣхъ той е проповѣдвалъ революционни идеи, изнасялъ кървавата тирания надъ българския заробенъ народъ отъ страна на башибузушка Турция, чорбаджии и чернокапци.

Голѣма е умразата му къмъ последните. Той непрестанно ги бичува. Съ съгъсени черни бои тѣ сж нарисувани въ неговите повести. Когато ги представяме предъ насъ се нижатъ редица типове, отъ черни по черни, на българските чорбаджии, които по своята хищническа страсть за пари и власт сж били винаги, като голѣми пияници въ мършавото тѣло на робскитѣ народъ. Често

пшти турците сж бивали по-добри отъ тѣхъ. (Повѣститѣ въ „Мамино дете цѣ“, Чорбаджи Нѣно; въ „Хаджи Нчо“, „Богатия сиромашъ“ (чорбаджии Пиперковъ и Пенчо Тютюнджиевъ отъ Русе) и др.

Къмъ духовните пастири „тѣсти архиереи, дебелите владѣци“, седнали на гърба на изтерзания народъ, сжло много е голѣма неговата умраза, защото:

„Свободата не ще Екзархъ, иска Караджата!“.

Но тъкмо въ момента, когато народното дѣло зовѣше своите чада подъ разветлите знамена на борбата, Любенъ Каравеловъ сваля бронята на революцията, захвърли меча, облѣче „снежното“ расо и просѣвата и вдигъ въ ръцѣ си книгата, съятайки че на рода трѣбва първо да бжде просѣтени:

„Учете се мои птички... (списание Знание)“.

Една отъ причините на тоя обратъ въ бунтовническата му душа, е че сѣ билъ отчаялъ отъ онай тишина бездействие, въ които е билъ окованъ непросѣтениятъ народъ. Като гласъ въ пустиня сж отлитали неговите огнени слова за бор-

ба съ потисниците. Отъ дете до старостъ той е живѣлъ съ една мисль: „Свобода, свобода, но уви народа бездейства!“.

Всѣки таче и ти казва, че тежко живѣе, ала нече да умира и кръвъ да пролѣе...

Това разочорование достигнало своя връхъ, особено следъ като великия апостолъ на свободата, гениялниятъ революционенъ организаторъ — Левски, е билъ подло предаденъ и обесенъ.

Въ дитѣ на тѣй силниятъ революционенъ подемъ името му е забравено, защото свободата иска Караджата.

Като писателъ грамадно е значението на Л. Каравелова за българската литература. Той е баща на нашата повесть. Последователъ на реалистичното направление въ литературата, той възсъздаде народните страдания подъ турското робство въ разноцветни поэтични форми. Нѣкои отъ повестите отразаватъ бита, нравите и обичаите на народа: („Българи отъ старо време“, „Мамино дете цѣ“ и др.).

Други отъ повестите рисуватъ социалните отношения на

хората въ съприкосновение съ обществения животъ: „Слава“, „Гловъ Стана“ и „Крива ли е сждбата“ (написана най-напредъ на сръбски).

Повечето отъ повестите сж пропити съ силно бунтовнически духъ, умраза къмъ всички притеснители съ фесове, сюртюци и раса („Войвода, Шо е грѣхъ, Хаджи Ничо, Отмъщение, тринога Турски Пано, Неда Сиротно семейство“. Образите тѣй ни ги рисува съгъстено, измѣняйки на художествената правда, защото за него идеята е по важна, да възбуди въ всѣкого сжщитѣ чувства, които го възлнуватъ—умраза и бунтъ.

Стихотворенията на Каравелова сж повечето рефлексни, родени отъ епохата и умрѣли съ нея. Въ противовѣст на повестите му, повечето отъ тѣхъ носятъ отенакъ на индивидуални временни чувства: закачки, нападки, нахърнено самолюбие.

Само едно отъ стихотворенията му се е преляло въ народните пѣсни запазвайки своята дивна красота: Хубава си моя горо, миришешъ на младостъ.

Хр. Лъчезаровъ

Диктатурата в Югославия

Какво казва крал Александър и
Д-р Мачек. Война с Италия

Предъ кореспондента на „Le Matin“ сръбския крал Александър се е помъчил да оправдае диктатурата. Той е подчертал, че към това решение е прибегнал, след като се е убедил, че партията не могат да се разберат; защото водителът на хърватската партия Д-р Мачек, го съветвал към промяна на конституцията, когато другите шефове не били съгласни на подобни отстъпки.

„Аз вземах акт от съветите на Д-р Мачек и реших да прибегна към това разрешение на държавната криза, защото иначе аз ще понеса отговорността.“

На същия кореспондент, Д-р Мачек е заявил:

— Знаете ли, че инициативата на краля в първия момент се посрещна добре в Хърватско? Диктатурата не ни плаши, защото има десет години откакто я понасяме. Ние не сме гласували конституцията от 1921 г. Затова, вън от юридическите съображения, ние не виждаме никакви неприяности във факта, че краля сведе до нула всичко съществуващо до сега. Ние сме се върнали вече на 1919-1920 г., преди чисти били страсти, на които ще напишем нещо ново.

Затова на първо време и ние се отнесохме симпатично към акта на крал Александър. Разочарованието обаче започна, когато видяхме съставянето на тоя кабинет.

По-нататък говорейки за състава и участието на разните партии в новия кабинет, Д-р Мачек казва, че при съгласието в него на хървати не ангажира хърватската партия и хърватския народ.

„Ако се желае, продължил Д-р Мачек, да се дойде до една конституция, при която да няма размирици, трябва да се направи компромис с нас, трябва да се позволи на хърватския народ, да си избере едно събрание, което да може да действа от свое име.“

„Съществено в нашите претенции както ги изложих предъ краля, се състои в следното — да имаме свое

правителство и свой парламент, които да се занимават с всички дела, които не интересуват цялата югославянска държава в нейните международни отношения.“

„Каква опасност може да има, да ни оставят такава автономия? Ние желаем да си останем обединени при същия крал, който е и наш.“

„Но да ви кажа всичко, което мисля, а то е че ние се съняваме, защото сръбските политики злоупотребяват с добрата воля на краля, когато ние никога не сме поставяли на съмнение.“

Отъ изложеното до тукъ ясно става, че хърватите съдействували за обявяване на диктатурата отъ кралъ Александър. Отеглянето и коментариите, които Д-р Мачек дава, не смекчават неговото участие и отговорност предъ историята. Развързвайки ржцете на краля, който въ случая се явява като проводникъ на една чужда за югославянските народи политика, която се инспирира отъ Париж и Лондонъ, насочена именно противъ самите народи и техните права и свобода, хърватския водител и жертвалъ борбите на тия народи и улеснилъ засилващия се режимъ на насилие и обезправяване.

Че диктатурата цели унищожението на националните движения и чрезъ силата да се създаде, макаръ и привидно едно въображаемо единство, готово да се постави въ услуга на империалистическата политика — всички дани сж на лице. Диктаторското правителство посъгна и унищожи преди всички националните партии — на хървати, на немци, словенци турци и пр. Въ тая смисъл дори чуждата преса, предвиждайки събития, съвтава кралъ Александър, да не се самооблъчва да мисли, че би могълъ да води една победоносна война срещу Италия.

Ще се впусне ли въ подобни авантюри, срещу Италия, това е проблематично, но насоките на диктатурата сж вече ясно очертани. Тъ се движатъ къмъ унищожението на националностите.

Новата болшевишка опасност въ Бесарабия

Английският интриги

Английския печатъ продължава да инжектира общественото мнение с войнствени акции по руската граница. „Morning Post“ съобщава, че по решение на III интернационал въ Одесъ, тръбвало да се предизвика революция въ Бесарабия. Същия вестникъ съобщава, че украинската армия била концентрирана недалече отъ Бесарабската граница.

„Линията“ не вярва на тия съобщения, като ги декларира за тенденциозни и ги свързва с предстоящите избори въ Англия, за да оправдае линията на консервативното английско правителство спрямо Съветска Русия.

Отъ друга страна съветската агенция „Тас“ опровергава по най-категориченъ начинъ тия фалшиви и тенденциозни английски съобщения. Въпреки това обаче, ромънския военачалникъ обяви военно положение въ Бесарабия, безъ знанието на правителството.

Ще излезе, че цял тоя режимъ е насоченъ срещу бесарабското население, което се обяви противъ ромънския синодъ, който налага празнуването на голъмитъ празници по новия Григориански календаръ, а то иска да си ги празнува по стария календаръ. И понеже това празнуване не е въ съгласие съ празнуването съ ромънския народъ, а съ това на руския, следователно да подчертае своята религиозна връзка съ него, централната власт сж крути мърки и военноположение подъ угрозата на някаква нова болшевишка опасност, иска да наложи на бесарабското население да се подчини на ромънския синодъ. Характерното е, че и молдованското население отъ север на Бесарабия се обявява противъ Букурещъ и прави обща кауза съ малорусите и българите отъ Бесарабия.

Добруджанци, бръщайте
органа на социал-предателския Изпълнителен комитетъ в „Добруджа“.

Жека почувствуватъ презрежието ви.

Противъ изключванията отъ бандитския конгресъ

Резолюция

Днесъ 27 януари 1929 г. общото събрание на Пролетарно Благотворителното д-во „Добруджа“ въ с. Дойранъ (Ново Пазарско), следъ като изслуша доклада на делегата си на XII добруджан. конгресъ въ Шуменъ, на който сж извършени явно противоуставни действия, придружени сж заплашвания, сж револвери и кми, отнемана е думата на делегата, не е позволявано да се критикува дѣйността на Изп. Комитетъ, контролната комисия се яви сж докладъ, въ който констатира явни злоупотреби, потрѣбления на суми, отъ комитетъ, бездействие, нередовности и пр. Чрезъ изнудване и заплашване е наложено на конгреса изключване отъ съюза на стари дѣйци безъ за това да е имало дневенъ редъ и безъ да бждатъ изслушани лицата прѣдложени за изключване и пр.

Предъ видъ на всичко това събранието единодушно Рѣши:

1. Протестира срещу бандитизма на конгреса;

2. Протестира и не признава рѣшението на конгреса за изключването на Д-ръ П. Вичевъ, Д. Ганевъ, Ст. Конаклиевъ, Ив. Георгиевъ, П. Тютюнджиевъ, Д. Мирчевъ и всички вичевисти;

3. Протестира противъ незаконното увеличение състава на Въш. Съветъ отъ 25 на 45 души сж прозрачната целъ да се създава изкуствено болшинство;

4. Апелира къмъ всички добруджанци, да се присъединятъ къмъ тая ни резолюция и да подкрепятъ борбата въ името на Дочовия идеалъ за Свободна и Независима Добруджа.

Отъ Дружеството

На шантажистите и ромънските шпиони

Изпълн. Комитетъ ще се прѣсне отъ злоба, ако не пустне, нѣкоя интрига. Завчера въ бр. 8744 на в. Дневникъ пакъ излезълъ да ни гризе царулитъ. Туй му е и дейността — подлостъ, мизерия и предателство. Та какво очакватъ друго. Нали социал-фашистите държатъ комитета въ ржцетъ си. Занаятъ имъ е да шантажиратъ и прѣдателстватъ. Пишатъ въ в. Дневникъ тенденциозни и злокачествени интриги.

Като взематъ поводъ отъ нѣкакви съобщения изъ ромънската преса, същия комитетъ, следъ като се хвали какво върши и не върши, недвусмислено приписва известни четнически набегъ въ Добруджа на насъ, на Добр. Рев. организация (ДРО) и на младежкия Добр. Съюзъ

Ние заявихме чрезъ в. Дневникъ бр. 8745 отъ 1. II 29 г.

1. Че цялото това съобщение на Изпълн. Комитетъ на съюза „Добруджа“ е игра на ромънски агенти-провокатори и дава впечатление, че тоя комитетъ е на служба на ромънската държава. Изпълн. Комитетъ прилича на оня крадецъ, който тича и вика — дръжте крадеца.

2. Линията на в. „Свободна Добруджа“ е известна. Тя е била винаги противъ всяка четническа дѣйност. Не малко страдания понесохме за демаскирането на четническата дѣйност, свързана сж маса прѣстѣпления на така наречената В. Д. Р. О., чийто хора

Вечеринката на младежите

и бала на коконите

На 29.1. Добруджанската младежка група въ София даде вечеринка въ кино салона въ добруджанския кварталъ. Въпреки че времето беше снѣжно и доста студено салонъ беше пъленъ. Всички бѣжанци отъ квартала сж дѣцата си присѣстатъ. За тѣхъ беше тѣй мило да се отзоватъ на поканата на добруджанската младежка, която е бивала винаги тѣй близка до тѣхните мѣки и страдания. Тая родна младежка е толкова скѣпа за добруджанската бѣжанция.

Председателъ на групата г. Д. Ганевъ откри вечеринката сж една вѣтхителна речъ по случая. Той подчерта единството, което трѣбва да царува между младежъ, между стари и млади, между всички прокудени чада на Добруджа, Македония и Тракия, сждбата на които е обща.

Вечеринката продължи до късно следъ полунощ, всредъ най-добро веселие.

На 30 вечерта коконския комитетъ при Д-во Добруджа даде балъ въ военния клубъ. Присѣстатъ хора, но добруджанци нѣмаше. Имаше младежи, които служатъ на борбата за добруджанската свобода, сж мантиюри по ржцетъ си, сж пудра по суртаси и сж много оше модерно работи и танци, макаръ, че бащите имъ едва изкарватъ коравия хлѣбъ. Тѣ бѣха на бала на добруджанските кокони. „Слугините“ отъ добруджанския кварталъ не смущаваха веселата добруджанска вакханалия, която позори чистата борба на добруджанския народъ. И действително, балове, които се устройватъ отъ охранителни и ненаситни на удовоствия кокони сж една гавра за една национална и освободителна организация. Има ли кой да се черви и срами?

днесъ заематъ известни постове въ Изпълн. Комитетъ.

3. Диверсията сж горното съобщение на Изпълн. Комитетъ никого нѣма да ползва, освѣтъ ромънците и да врѣди на България.

4. Добр. Револ. Организация (Д.Р.О.) е масова организация на самото население вътрѣ въ Добруджа. Д.Р.О. има програма и тактика, които тоже изключватъ четничеството. Нѣщо повече Д.Р.О. преследва чети и разбойници. На Д.Р.О. се дължи до известна степенъ сравнителното спокойствие по границата, когато има факти, че хора на В.Д.Р.О. и на Изпълн. Комитетъ сж агитирали на Шуменския конгресъ, да не се преслѣдва разбойника въ Шуменския окръгъ Енчо Милановъ отъ когото е писнало населението, защото тоя имъ билъ трѣбвалъ. Тѣ сж щитъ сж ятаци и на другъ осжденъ на 15 години и избѣгаль разбойникъ Кр. Поповъ.

Що се отнася до намѣрените книжа въ нѣкакви убийствени четници, които говорили противно за в. „Св. Добруджа“ и Д. Р. О. Изпълн. Комитетъ дължи да ги напечата и факсимилира за да убеди общественото. И понеже ние сме убедени, че такива книжа нѣма и не може да има, отъ сега оше таксуваме хората отъ Изпълн. Комитетъ, като шантажисти, ромънски шпиони и най-отвратителни прѣдатели.

Социал-прѣдателитъ срѣщу националните борби

Не само въ нашето национал-освободително движение социал-фашистите вършатъ дѣлото на предателството.

Сжщото явление се констатира и въ другите национални движения. Така въ меродавния германски вѣстникъ „Deutsche Allgemeine Zeitung“ отъ 18 м. м. четеме следната телеграма отъ Стразбургъ, въ връзка сж последните депутатски избори въ Елзасъ:

„Голѣмитъ усилия на френските националистически групи да постигнатъ една кандидатура при втория изборъ въ Колмаръ, за да попречатъ на по-нататъшния успѣхъ на автономиста Хаусъ се увенчаха сж успѣшни резултати. Заклианията на националистическите органи къмъ съставителните партии и закулисни маневри на Горно елзаския префектъ сполучиха.“

Социалистическото ръководство (Грумбахъ) оттегли кандидатурата на Рихардъ и препорѣчи на своите последователи да се въздържатъ въ изборите.

Злобата на социалистическото ръководство къмъ родното движение доведе до резултати, които заслужаватъ внимание. На католическия пасторъ Ханзеръ, който е протежиралъ отъ епископъ Рухъ и правителството Поанкаре, се указа една твърде злѣ прикрита изборна подкрѣпка. Ще трѣбва да се види, доколко социалистическите гласове, които въ повечето случаи сж антиклерикални, ще поематъ пътя, който имъ се показва като дѣло на всѣки елзаски французинъ.

Когато се сложи на гласуване въ френския парламентъ изборите на елзаските автономисти Д-ръ Ри-линъ и професоръ Росе, социалистите улесниха френските фашисти и ултра шовинисти, като дезертираха отъ гласуването.

Днесъ въ новите избори за тѣхни замѣстници, защото автономистите пакъ взематъ надмощие, социалистите се показва тоже врагове на националното елзаско движение и подкрѣпиха френските шовинисти. Резултатите обаче бѣха пакъ въ полза на автономистите. А тая е достатъчна плѣсница за социал-фашистите. Сжщата сждба ще ги последва и въ добруджанско движение.

Бръсните се при добруджанецъ!

Нашиятъ добъръ приятелъ и съотечественикъ ХРИСТО ГОЛѢМИНОВЪ, бръснарь, прави 10% отстъпъ въ полза на Мл. организация отъ брутния приходъ на всички лица добруджанци и тѣхни приятели, които се бръснатъ и подстригватъ въ

неговата бръснарница

находяща се въ пасажъ

„Св. Никола“ № 13

и клонътъ въ

Добруджанския кварталъ.

За целта е оставена тетрадка въ бръснарницата. Н вото на групата апелира къмъ всички добруджанци, да си взематъ бележка отъ горното и като се бръснатъ въ горните бръснарници, да искатъ тетрадката и записватъ сумите, които плащатъ.

Въпроса за секвестра

Объщания и лъжи

Отъ ромънска страна много често се подхвърлят изявления отъ меродавни лица, касателно приятелски отношения съ България. Подмъта се отъ време на време, че въпроса за вдигане секвестра върху имотите на българските поданици бил уреден, ала отъ 5 години отъкога ужъ е уреденъ тоя въпросъ, никаква крачка напредъ не е сторена, освенъ празни думи и обещания.

Очевидно е, че задъ кулисътъ на това „многожелано“ приятелство се криятъ много други въпроси, които ромънциътъ не смѣятъ открито да ги поставятъ. А тѣ претендиратъ за училищни национални права въ Видинския край, за обезщетения на нѣкои ромънски поданици живущи въ България и пр., а отказватъ да удовлетворятъ справедливитъ и признати отъ международнитъ договори права на българитъ въ Добруджа.

Правителството на Маниу въ общи линии признава, че съществуватъ малцинства въ Ромъния и че тѣ въ рамките на договоритъ и въ духа на врѣмето трѣба да бъдатъ удовлетворени, че е далъ нареждане да се приготви законпроектъ за задоволяване автономнитъ права на разнитъ националности, обаче въ какви точно рамки и върху каква конкретна основа, правителството не се е изказало.

Вънъ отъ прѣдлитъ на Добруджа сж прогонени десетки хиляди добруджанци, на които трѣба да бъдатъ удовлетворени, че не сж и не искатъ да станатъ ромънци. Правителството на Маниу прѣди изборитъ обща амнистия. Такава обаче и до сега не се дава, за да се завършатъ емигрантитъ бѣжанцитъ, които иматъ толкова много свои интереси въ родината си.

Правителството на Маниу обща да премахне и закона за реорганизацията на Добруджа — една сръбновѣковна огнивица. И това общание като другитъ остана гол думи.

Вѣроятно той ще бжде премахнатъ тогава, когато се ликвидиратъ всичкитъ конфискации съ имотитъ на българитъ, кога о никакви практически резултати за населението нѣма да има съ премахването му.

Явно става, че и днешното ромънско правителство следва сжия пътъ на миналитъ за денационализацията на Добруджа. А съ факта на новитъ цинцарски колонии, които пристигатъ и се настанаватъ въ Добруджа, показва, че всички ромънски правителства вклучително и това на национална цараниститъ следватъ една национална политика, която цѣлн създаване на единство въ ромънската държава, чрезъ колонизация и денационализация на заграбенитъ области. Отъ тукъ следва, че небива никой да си прави иллюзия, какво правителството на Маниу е искрено въ своитъ общания и че ще даде едно какво и да е удовлетворение дори въ рамките на договоритъ за малцинствата.

Българското правителство трѣба да добѣе да прѣцъни тия факти и да не хвърля напразно нѣколко стотини милиона лева на български народъ, защото съ нищо не може да бжде убедено, че тия лари действително ще отидатъ за облекчение участъта на българския елементъ въ Ромъния. Игритъ на ромънското правителство въ продължение на петъ години даде всички доказателства въ протъвното. Никой не може да бжде сигуренъ че утрѣ, като се уреди въпроса за изплащането на секвестритъ, че ромънското правителство по други пътища нѣма да посегне върху тия имоти.

Разумното въ случая е щото българското правителство съ сумѣтъ, които отпуща днесъ да обезщети ошетенитъ българци и да остави въпроса за имотитъ откритъ да се реши въ процеса на борбата на добруджанското население за свободата на Добруджа.

И унгорцитъ

иска въоръжение

Унгарската камара, миналия вторникъ е гласувала законъ за протекцията семеиствата на лица отъ армията.

Министрътъ на националната отбрана, Контъ Чаки, е произнесълъ по тоя случай една речъ, въ която е згявилъ, че се присъединява на общото схващане споредъ, което Унгария има нужда отъ една обща военна и задължителна служба.

Между това, казалъ Министре, това не е въ силата на държавата да смѣни системата. Правителството следи съ най-голъмо внимание разискванията на конференцията по безоръжаванията и вѣрва, че настоящето положение ще бжде измѣнено или че победителитъ ще бждатъ доведени до мирнитъ срѣства за да изпълнятъ своитъ задължения по безоръжията. Това не значи въ никой случай, че Унгария иска да се въоръжи. Тя не иска освенъ правото на равенство съ другитъ народи, право признато отъ мирнитъ договори.

Ако между това победени

тѣ държави, останатъ безоръжени, когато другитъ не престанно следватъ въоръженията, това не е само правото, но още и задължението на държавитъ да установятъ равенство въ това отношение, защото отъ морална и юридическа гледна точка и най-силното ще бжде напразно, ако не може да се поддържа съ физическата сила.

Унгарското правителство всѣкога е подчертавало принципа за несбх димото и общо безоръжаване.

Ако победителитъ не могатъ се решатъ да се ангажиратъ въ тоя пътъ, ние ще се видимъ задължени силаетъ се на принципа за равенство да навлѣземъ въ други пътища.

Аншлуса ще бжде подкрепенъ

Споредъ в. „Le Matin“, органътъ на народната австро-германска лига „Der Anschluss“ съобщава, че две трети отъ народнитъ и федерални съветници принадлежатъ на четиретѣхъ голѣми политически партии въ Австрия сж подкрепили своя по-

Ромънската слиярхия иска съ всички средства да унищожи малцинствата въ Кадрилетера

Ромънския в-къ „Inainte“ отъ 23 декемврий 1928 пише:

„Въ кадрилета ра колониститъ македонци продължаватъ да обиратъ мѣстното население, да се подиграватъ съ него и да го малтретиратъ. Отъ този „проклетъ“ кжтъ, кждето беззаконията надминаха границитъ си, отправиха се неизброими оплаквания, предъ окръжнитъ управите и, министра на вътрешнитъ работи и министерския съветъ, чрезъ които се изгхва непоносимия режимъ създаденъ отъ настанаването на колониститъ македонци съ очевидна тенденция да изкубнатъ отъ тѣхъ педата земя, кждето съ трудъ сж си направили по едно малко стопанство, искайки съ настояване, да се направи една анкета на мѣстото.“

За голѣмъ срамъ, въ отговоръ на исканията и настояванията за анкетата, за да не се отнематъ по този хайдушки начинъ земитъ на населението, министра на вътрешнитъ работи изпрати въ анкетата Владимиреску, единъ отъ героитъ на сигуранцията, който мжчеше до полудяване, толкова работници въ мазитъ на сигуранцията.

И отъ направената анкета отъ този агентъ на сигуранцията излезе, че работитъ сж били отъ всѣкога по-добре и че въ кадрилетера има спокойствие и колониститъ македонци живѣятъ като братя съ мѣстното население.

Положението на Национално-Царинисткото правителство предъ наличността на самоволюята, които съществуватъ въ кадрилетера изкарва на яве своята солидарност съ цѣлата буржуазия интересуваща се отъ изземването имота на населението въ кадрилетера и изгонването на населението презъ границата. Така се обяснява терора разпространенъ съ ужасъ отъ колониститъ македонци въ кадрилетера придруженъ отъ действието на администрацията и отъ извратената буржуазна преса.

На 6 т. м. въ 12 часа презъ нощта, колониститъ македонци, отъ с. Кочина, на група вле ли въ кжщата на селенина Маринъ Георгиевъ и му обрили кжщата изнасилили джшеръ му 20 год.

„Все сжщата вечеръ, една др. га група колонисти разбили кжщата на жителя Деко Ивеновъ, били го до умране, не го и всички въ кжши. Презъ други нощи банди събравани отъ 5—10 дрши колонисти, начело съ патрула разбили нѣколко кжши и изнасилвали

следенъ манифестъ. Въ него се заявява текстуално:

„Немска Австрия е една частъ отъ германската република. Днесъ и всѣкога, ние ще запазиме прокламираната вѣрност къмъ решението на националното събрание отъ немска Австрия и ние ще го потвърдимъ съ нашитъ подписи.“

Ако две трети отъ членоветъ на събранието сж подкрепили манифеста за присъединението на Австрия къмъ Германия, трѣба да се вѣрва, че цѣла Австрия ще прокламира сжия манифестъ.

женитъ на хората, реквизирали имъ каруцитъ и зминали въ съседнитъ села да крадатъ.

Работническия селски блокъ протестира най-енергично противъ престъпната тенденция на буржуазията, да ограбва земитъ на малцинствата въ кадрилетера и да прехвърли границитъ на мизерията и обирничеството, разпространявайки по този начинъ кжбата и терора, нечувани до сега, съ помоща на изгладнелитъ колонистки бандити.

Мѣстното население въ кадрилетера нека напрегне всички сили противъ обирачитъ, а работницитъ отъ цѣлата страна, отъ фабрики, малки ателиети и села, да отправятъ мотивирани протести до правителството и да устояватъ публични събрания за да престанатъ своеволията въ кадрилетера.“

Голѣми разногласия

раздѣлятъ нѣмскитъ социалисти

Споредъ в. „Le Matin“, сто и петдесетъ делегати отъ нѣмската социалистическа партия събрани въ Лайпцигъ, сж решили да представятъ на конгреса въ Магдебургъ, една нова програма за народната отбрана, която се явява голѣмъ контрастъ съ оная изработена отъ централния комитетъ на партията.

Програмата въ Лайпцигъ предвижда предъ всичко борбата противъ буржуазията, — отговорната класа за войната.

Ето защо, социалната демоквация ще откаже всѣкакъв кредитъ, кой о ще позволи да се започнатъ нови войни и тя ще упражни единъ контролъ върху всички индустриални браншове, способни да фабрикуватъ военни материали.

Ако социалната демокрация желае да остане вѣрна на своята партия, тя трѣба да интервенира, за да тури край на всѣка война, която не може да се забрани и тя ще прибѣгне до всички срѣдства, за да подчини капиталистическата класа.

Както ние бѣхме предвидѣли, голѣми различия раздѣлятъ дѣсното крило отъ социалистическата партия, представявано отъ Хорсингъ и Холтерманъ, които искатъ една силна армия, за да брани държавата, отъ лѣвото крило, представлявано отъ социалистическата група въ Лайпцигъ.

Както е извѣстно социалиститъ заематъ по-голѣмата частъ на управлението въ Германия. Голѣмъ конфликтъ съществува между тѣхъ и центъра, който иска министерска реконструкция като се отдѣлятъ за нег три министерски портфейла. Иначе центъра заплашва съ отегляне на своя представителъ-министръ отъ кабинета и съ развалянето на правителствената коалиция. Ако пробива и въ самитъ социалистически среди се изрази тѣй демонстративно както се пише горе, въ такъвъ случай трѣба да се очаква пълна министерска криза или разцѣпление на социалиститъ като дѣснищата отъ тѣхъ влѣзе въ пълненъ пленъ на останалитъ партии отъ правителствената коалиция.

Германо съвѣтската конвенция

Между Германия и Съвѣтска Русия се подписа договоръ за арбитражъ. Споредъ „Vorwaerts“ въ него се предвижда, че тоя договоръ е продължение на договора сключенъ въ Локарно съ Полша и стига до Москва.

Въ „Soir“ пише, че тоя арбитражемъ договоръ нѣма нищо общо съ другитъ конвенции отъ сжия родъ. За да се отговори на искането на Русия, арбитражната комисиия ще се събира веднажъ въ годината. Така германскитъ и руски държарни мжже, ще могатъ да разискватъ въпроситъ интересувачи двете държави.

„Русия, като не е членъ на обществото на народитъ, тѣзи събрания ще замѣстятъ заседанията на съвѣта въ Женева.“

„Le Soir“ претендира, че това съглашение ще предизвика голяма сензация въ общественото мнение, на западъ, не по причина на текста на договора, но защото прѣговоритъ, които доведоха до него, сж водени тайно, като че ли се отнасятъ до едно военно споразумение.

„Le Soir“ обвинява Вилхелм-шрасе, че не държи смѣтка върху политическото положение, като предизвика по тоя начинъ нови затруднения, защото въ странство сж разположени да погледнатъ на тоя договоръ като на нови германски интриги.

Победителитъ щомъ могатъ да сключватъ всевъзможни явна и тайни военни отбранителни и нападателни договори, кое право ще лиши победителитъ да взематъ всички мѣрки, за да се защитятъ отъ унищожение?

Книжнина

„Животътъ на жената“, романъ отъ Гюи Мопасанъ. Издание на книгоиздателство Ал. Паскалевъ А. К. Дво. Това е първата (януарска) книга отъ „Библиотека на хубавитъ книги“, абониранъ то за която продължава презъ цѣлата 1929 г., абонамента е 250 лева (а книгитъ продадени отдѣлно струватъ 700 лева). Доста е да споменемъ, че споредъ Толстой „Животътъ на жената“ е несравнимо най-хубавия романъ съ едъ „Клетницитъ“ на Хюго, на Мопасана, и че формата тукъ е доведена въ такава висока степенъ на свършенство, до което не е дохождалъ нито единъ французки писателъ прозаикъ. А за „Детство“ — следващата книга, — Григорий Петровъ казва: „Най-доброто, най-дълбоко и най-художественото произведение“, което ни е далъ Горки, е неговата книга „Детство“...

Голѣмо улеснение на читащата публика е направилъ д-ството „Българска кооперативна книжнина“, като е систематизирало най-отбранитъ излезли на български и неизчерпани книги и своитъ сведения е отпечатало въ голѣмо множество екземпляри: книгитъ съдържащи се въ дружественния систематиченъ списъкъ възлизатъ на брой 1500. Тѣ могатъ да се доставятъ отъ Д-во „Българска Кооперативна книжнина“ (ул. Гурко 17, С. Фия) — голѣма частъ по цени значително намалени (до 30-й юний 1929 год.) Списъкътъ се изпраща безплатно.

София — Печатница „Съгласие“

Платете си абонамента!